

AIŠKIMAMASIS RAŠTAS

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos užsakymu valstybinės reikšmės magistralinio kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km ruožui rekonstruoti UAB "Kelprojektas" turi parinkti tris 1,2 mln. m³ apimties statybinių medžiagų – grunto (priemolio, smėlio) karjerus kelio sankasai (pylimui) suformuoti. Vienas jų, Čisavos grunto karjeras parinktas Marijampolės sav. dviejuose 14,94 ha ploto privačios žemės sklypuose, (kadastro Nr. 5174/6:126 ir Nr. 5174/6:162), kurių savininkai sutinka savo sklypus parduoti. Žemė visuomenės poreikiams bus paimama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Žemės įstatymu (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868), už ją žemės savininkams atlyginant rinkos kaina.

Planavimo organizatorius – Birutė Štrimaitytė, gyv. Birželio 23-osios g. 10-2 Kaune, 867049910; Vaidas Balčiūnas, gyv. Sukilėlių pr. 110-21 Kaune, el. p. vaidas1971@gmail.com; Mindaugas Jurkevičius, gyv. Sasnavos mstl. Marijampolės sav., tel. 8691 72756, el. p. irmantukas777@gmail.com; Albina Jurkevičienė, gyv. Sasnavos mstl., Marijampolės sav., tel. 8691 72756, atstovaujami UAB „Kelprojektas“ Tyrinėjimų sk. grupės vadovės Genovaitės Kederienės, veikiančios pagal UAB „Kelprojektas“, įmonės kodas 234004210, buveinės adresas I. Kanto g. 25, 44296 Kaunas; telefonas 8 (37) 22 31 86, faksas 8 (37) 20 52 27, 2011 m. spalio 27 d. įgaliojimus Nr. 3579-TR ir 3580-TR.

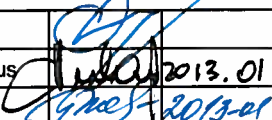

Detaliojo plano rengėjas – Uždaroji akcinė bendrovė „Kelprojektas“ (I. Kanto g. 25, LT-44002 Kaunas, tel. (37) 20 31 86, faks. (37) 20 52 27). Projekto vadovas Vidas Antanavičius (atestato Nr. 17389), projektą parengė Tyrinėjimų skyriaus grupės vadovė Genovaitė Kederienė.

Planuojamos teritorijos adresas – Čisavos grunto karjeras. Marijampolės savivaldybė, Sasnavos seniūnija, Čisavos kaimas. Žemės sklypai (kadastro Nr. 5174/0006:126 ir 5174/0006:162), Sasnavos kadastro vietovėje.

Planavimo tikslas – Žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimas iš žemės ūkio į kitą paskirtį, nustatant privalomą teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimą naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų).

Čisavos grunto karjero detaliojo plano projekto rengimo pagrindas – Marijampolės savivaldybės administracijos Architektūros ir aplinkotvarkos skyriaus 2012 m. vasario 13 d. Planavimo sąlygų sąvadas Nr. ArL-192-(12.7.) detaliojo planavimo dokumentui rengti ir detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo 2011 m. spalio 21 d. sutartis Nr. As-1087.

Detalusis planas rengtas vadovaujantis pagrindiniais teritorijų planavimą reglamentuojančiais teisės aktais: Teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)) ir detaliųjų planų rengimo taisyklėmis (Žin., 2004, Nr. 79-2809) ir kitais Lietuvos Respublikos galiojančiais teisės aktais.

Atestato Nr.				Čisavos grunto karjero detaliojo plano projektas	Laida
0473					
	Sk. v	S. Gegieckas		A5-00-DP	Lapas
17389	Proj. vad.	V. Antanavičius			1
	Sudarė	G. Kederienė			

2. PLANUOJAMOS TERITORIJOS ESAMA SITUACIJA

Planuojamą teritoriją sudaro du privačios žemės sklypai, kurių bendras plotas – 14,94 ha:

- Žemės sklypas (kadastro Nr. 5174/0006:126) žemės ūkio paskirties (kiti žemės ūkio paskirties sklypai), 13,83 ha ploto, priklauso bendraturčiams Birutei Štrimaitytei, Vaidui Balčiūnui ir Mindaugui Jurkevičiui, kuriam nustatyti apribojimai: elektros linijų apsaugos zonos ir žemės sklype įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai;

- Žemės sklypas (kadastro Nr. 5174/0006:162) žemės ūkio paskirties (kiti žemės ūkio paskirties sklypai), 1,11 ha ploto, priklauso Albinai Jurkevičienei. Žemės sklypui nustatyti apribojimai: žemės sklype įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai.

Žemės sklypo paviršius – ariama žemė. Žemės sklypai melioruoti. Į sodybą (žemės sklypas, kadastro Nr. 5174/0006:34) nutiesta 0,4 kV elektros orinė linija praeina žemės sklypo, kadastro Nr. 5174/0006:126 pietiniu pakraščiu.

- Gretimybės. Planuojama teritorija iš visų pusių ribojasi su žemės ūkio paskirties žeme (1 lentelė). Ties vakariniu karjero pakraščiu praeina vietinės reikšmės kelias, iš karto už kurio yra gyvenama sodyba (1 brėžinys).

Su planuojama teritorija besiribojančių žemės sklypų sąrašas

1 lentelė

Savininko vardas pavardė	Žemės sklypo kadastro Nr.	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis / naudojimo būdas / naudojimo pobūdis
Vytautas Raulynaitis	5174/0006:81	žemės ūkio / kiti žemės ūkio paskirties sklypai
Vytas Vladas Vyšniauskas	5174/0006:24	
Dalytė Leonavičienė	5174/0006:140	
Giedrius Aleknavičius Vitalius Kęstutis Makarevičius Danutė Ona Makarevičiūtė Juozas Makarevičius Justina Sergejevienė Edvardas Simonas Makarevičius	5174/0006:16	
Romas Juronis	5174/0006:82 5174/0006:163	
Danutė Zagorskienė	5174/0006:164	
Zita Ščiučkienė	5174/0006:79 5174/0006:34	

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	2	12	0

Vandens telkiniai. Į šiaurės vakarus nuo karjero už 0,5 km yra Molupio kanalas ir už 2,9 km į pietvakarius nuo karjero yra Sasnavos tvenkinys. Tuoj už pietinės sklypo ribos praeina magistralinis griovys per kurį, ties vietiniu keliu į laukus – įrengta pralaida.

Sodybos. Į vakarus nuo karjero ribos artimiausia sodyba (gyvenamas namas) nutolusi apie 30 m. Be šios sodybos kita artimiausia gyvenama sodyba šiaurės vakarų kryptimi nuo planuojamo karjero nutolusi apie 180 m.

Privažiavimo keliai. Ties pietvakariniu karjero pakraščiu praeina vietinės reikšmės kelias, vakarų kryptimi besijungiantis su krašto keliu Nr.230 Mauručiai–Vinčiai–Puskelniai. Vietinį kelią planuojama rekonstruoti. O nuo pietrytinio karjero krašto iki A5 kelio planuojamas naujas 1,7 km ilgio ir 12 m pločio. Planuojamas rengti naujo privažiavimo kelio į karjerą teritorijų planavimo dokumentas (specialusis planas Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie susisiekimo ministerijos direktoriaus 2012 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. V-73 „Dėl specialiųjų planų rengimo“).

3. GEOLOGINĖ INFORMACIJA

Geologiniai tyrimai. Žemės gelmių tyrimai įregistruoti 2011-03-14 Lietuvos geologijos tarnyboje, tyrimų identifikavimo Nr. 2782-2011.

Karjero teritorijoje po 0,3 m vidutinio storio augaliniu sluoksniu kai kur aptiktas lokalaus išplitimo, apie 0,5 m storio molis mažai plastiškas (moreninis priemolis). Bendras vidutinis dangos sluoksnio storis telkinyje – 0,3 m, kiekis – 43,0 tūkst. m³.

Naudingąjį sluoksnį sudaro smulkus, molingas, dulkingas (aleuritingas), gelsvai rudas, kai kur su 0,2-1,2 m (vidutinis storis – 0,6 m) smėlio sluoksnis ir molis mažai ir vidutiniškai plastiškas (moreninis priemolis) su pavieniu magminės ir nuosėdinės kilmės žvirgždu, pusiau kietas ir kietas. Numatyto iškasti bendras sluoksnio storis kinta nuo 3,0 iki 5,0 m, vidutinis storis – 4,9 m. **Grunto kiekis 14,7 ha ploto telkinyje – 719,0 tūkst. m³.**

Pagal LST 1331:2002 standartą Čisavos karjere grunto sluoksnį sudaro mažo plastiškumo molis (žymuo – ML) ir vietomis iš viršaus vidutinio plastiškumo molis (žymuo – MV).

Virš naudingojo grunto sluoksnio vietomis slūgsančio dulkingo smėlio sluoksnio laboratoriniai tyrimai nebuvo atlikti. Šis smėlis priskirtas prie bendro grunto sluoksnio, kuris tik pagerins grunto mechanines savybes.

Kadangi gruntas numatytas naudoti magistralinio kelio A5 Kaunas-Marijampolė-Suvalkai sankasos įrengimui buvo nustatytas grunto perdrėkimo koeficientas: kinta nuo 1,10 iki 1,54, vidutinis – 1,29. Pagal statybos taisyklių ST 188710638.06:2004 „Automobilių kelių žemės sankasos įrengimas“ 84 p. Čisavos telkinio gruntas nežymiai viršija viršutinę rišlių gruntų perdrėkimo koeficiento ribą (1,15), todėl esant reikalui turėtų būti pagerinamas negesintomis kalkėmis.

Pagal grunto Proktoro tankio nustatymo bandymus apskaičiuotas grunto sutankinimo koeficientas kinta nuo 0,93 iki 0,99, vidutinis per telkinį – 0,96. Pagal statybos taisyklių ST 188710638.06:2004 „Automobilių kelių žemės sankasos įrengimas“ 89 p. viršutinės sankasos dalies iki 0,5 gylio sutankinimo minimalus koeficientas turi būti 0,97, apatinės sankasos dalies nuo 0,5 m gylio – 0,95.

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	3	12	0

4. TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAI SUSIJĘ SU NAGRINĖJAMA TERITORIJA

Šio detaliojo plano sprendiniai neprieštaruoja Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrajam planui, patvirtintam 2012-08-27 Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-606 „Dėl Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“.

5. PAGRINDINIAI DETALIOJO PLANO SPRENDINIAI

Čisavos grunto karjero detaliojo plano sprendiniai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos galiojančiais teisės aktais bei Marijampolės savivaldybės administracijos Architektūros ir aplinkotvarkos skyriaus 2012 m. vasario 13 d. pateiktu Planavimo sąlygų sąvadu Nr. ArL-192-(12.7.) detaliojo planavimo dokumentui rengti. Karjero detaliajam planui rengti naudota 2011 m. balandžio mėn. atlikta topografinė nuotrauka M 1:1000 masteliu. Detaliojo plano pagrindinis brėžinys rengtas M 1:2000 masteliu, kadangi nagrinėjama teritorija – neurbanizuota. *Įrengiant Čisavos grunto karjerą neplanuojama jungtis prie inžinerinių tinklų.*

Planuojamos teritorijos vakariniu pakraščiu praeina 0,4 kV orinė elektros tiekimo linija (EOL), kuri bus paliekama. EOL nustatyta apsaugos zona. *AB LESTO nepateikė sąlygų rengiamam detaliajam planui.*

Čisavos grunto karjero detaliojo plano sprendiniai (pateikti ir pagrindiniame brėžinyje) yra:

1. Planuojamoje teritorijoje esančiam 13,83 ha ploto žemės sklypo, kadastro Nr. 5174/0006:126, žemės ūkio paskirties (kiti žemės ūkio paskirties sklypai) ir 1,11 ha ploto žemės sklypo, kadastro Nr. 5174/0006:162, žemės ūkio paskirties (kiti žemės ūkio paskirties sklypai) pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimas iš žemės ūkio paskirties į kitos paskirties žemę, nustatant naudojimo būdą – naudingųjų iškasenų teritorija, naudojimo pobūdį – naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų). Nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

1. Žemės sklypui, kadastro Nr. 5174/0006:126:

- XXIII – naudingųjų iškasenų telkiniai;
- LII – dirvožemio apsauga;
- VI – elektros linijų apsaugos zonos;
- XXI – žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai.

2. Žemės sklypui, kadastro Nr. 5174/0006:162:

- XXIII – naudingųjų iškasenų telkiniai;
- LII – dirvožemio apsauga;
- XXI – žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai.

2. Melioracijos renginių rekonstravimas: Atsižvelgiant į *Marijampolės savivaldybės administracijos Ūkio departamento Žemės ūkio skyriaus 2012 m. sausio 17 d. technines sąlygas Nr. 000246 melioruotoje žemėje ir kaimo vietovėje projektuoti parengti melioracijos įrenginių rekonstrukcijos sprendiniai.* Būsimo karjero ribose yra „Sasnavos“ mel. projekto Nr.8 dvi sistemos – 7-ta ir 8-ta. Pradėjus kasinėjimo darbus, bus atkirsti šių sistemų aukštupiai ir drenažas nebeveiks, tuo pablogindamas žemių kokybę. Rinktuvai klojami iš PVC gofruotų, perforuotų vamzdžių su geotekstilės filtru. Skersmenys parinkti pagal atliktus hidraulinius skaičiavimus: paviršinių nuotekų debitai skaičiuoti

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	4	12	0

pagal STR 2.07.01:2003, nuo dirbamų laukų – pagal MTR 2.02.01:2006. Pagal galiojančius normatyvus, iš abiejų kelio pusių bei posūkiuose ant rinktuvų įrengiami drenažo šuliniai PEŠP-40.

7-a sistemos aukštupys pajungiamas į naujai projektuojamą PVC128/113 mm rinktuvą ir pietrytine karjero riba nuvedamas į esamą Gr. Nr.1. Griovį reikės pavalyti nuo sąnašų, kad būtų galima įrengti naują drenažą tinkamame gilyje. 7-a rinktuvas žemiau kelio užsandinamas drenažo kamščiais PK.

8-os sistemos rinktuvas „r“, sklypo vakarinėje dalyje, perprojektuotas prieš kelią pasukus jį į kairę, po to, įrengus praėjimą per kelią, nuvedamas ir pajungiamas į tą patį rinktuvą, tik jau už karjero sklypo ribų. Per kelią rinktuvas suprojektuotas dėkle iš PVC S klasės lygių neperforuotų vamzdžių Rinktuvo skersmuo pagal hidraulinius skaičiavimus – PVC160/145 mm. Kadangi pralaida per kelią neveikia ir paviršinis vanduo nuo ploto nebenuteka, pakelėje, sistemos ribose, suprojektuotas paviršinio vandens nuleistuvus PN-42. 8-g rinktuvo, esančio sklypo šiaurinėje dalyje, atkirstus sausintuvus pajungiame į naujai suprojektuotą PVC92/80 mm rinktuvą ir pajungiame į esamą rinktuvą už sklypo ribų. Visų atkirstų sausintuvų ir rinktuvų galai užsandinami.

Melioracijos įrenginių rekonstrukcija bus atlikta planuojamos teritorijos ribose, palei žemės sklypų, kadastro Nr. 5174/0006:126 ir Nr. 5174/0006:162 pakraštį, valstybei priklausančioje žemėje, taip pat privačioje žemėje (kadastro Nr. 5174/0006:79), esančiose už planuojamos teritorijos ribų. Preliminarus sutikimas iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Marijampolės, Kazlų Rūdos ir Kalvarijos skyriaus gautas 2012-12-12 (raštas Nr. 20ST-(14.20.5.)-448. Su žemės sklypo, (kadastro Nr. 5174/0006:79) savininke melioracijos rekonstrukcijos sprendiniai suderinti 2012-11-15 (4 brėžinys).

3. Karjero rekultivacija. Karjero eksploatacija truks apie 2 metus. Po eksploatacijos karjeras bus rekultivuotas į vandens telkinį, sausumos plotai ir šlaitai bus apšodinti mišku, išskyrus EOL apsaugos zonas. Karjero šlaitai numatomi rekultivuoti 1:4 (14 laipsnių) nuolydžiu. Maksimalus būsimo vandens telkinio plotas apie 12,3 ha, mišku apšodinamas plotas – apie 2,6 ha.

4. Apribojimai. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimą 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 2004, Nr. 21-642) planuojamiems žemės sklypams, kadastro Nr. 5174/0006:126 ir Nr. 5174/0006:162, pakeitus paskirtį, nustatomi naudojimo apribojimai, kurie nurodyti detaliojo plano pagrindiniame brėžinyje (2 brėžinys), taip pat nustatyti apribojimai žemės sklypams, kadastro Nr. 5174/0006:126 ir Nr. 5174/0006:162 po karjero rekultivacijos.

Po rekultivacijos vandens telkiniui nustatyta 5 m pločio pakrantės apsaugos juosta ir 100 m. apsaugos zona vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. DI-98 „Dėl paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 23-892). Projektinėje rekultivuoto ploto schemeje (3 brėžinys) pateiktoje lentelėje nurodyti į vandens telkinio apsaugos zoną patenkančių žemės sklypų (gretimų) maksimalūs plotai. Konkretus žemės sklypo plotas, patenkantis į vandens telkinio apsaugos zoną priklausys nuo būsimo vandens telkinio dydžio ir konfigūracijos.

5. Transporto schema. Privažiavimui į karjerą nuo krašto kelio Nr. 230 Mauručiai–Vinčiai–Puskelniai (senojo Marijampolės kelio) numatyta rekonstruoti esamą vietinį kelią. O nuo pietrytinio karjero krašto iki A5 kelio planuojamas naujas 1,7 km ilgio ir 12 m pločio su sutiprinta kelio danga privažiavimo kelias. Planuojamas rengti atskiras teritorijų planavimo dokumentas (specialusis planas).

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	5	12	0

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie susisiekimo ministerijos direktorius 2012 m. kovo 27 d. priėmė įsakymą Nr. V-73 „Dėl specialiųjų planų rengimo“. Baigus karjero eksploataciją, įrengti privažiavimo keliai būtų perduoti Marijampolės savivaldybės žinion, jais naudotųsi vietos gyventojai ir žemdirbiai privažiuoti į sodybas bei žemės sklypus.

Vadovaujantis *Marijampolės visuomenės sveikatos centro 2012 m. sausio 30 d. rašte Nr. 5D-186 „Dėl sąlygų detaliam planui“* nurodytu Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašu (Žin., 2011, Nr. 61-2923) planuojamo Čisavos grunto karjero poveikio visuomenės sveikatai vertinimą atlikti nereikia. Marijampolės visuomenės sveikatos centrui buvo teikti Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) atrankos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atrankos dokumentai. Pastabų dėl planuojamų sprendinių – negauta.

TEO LT, AB 2012 m. sausio 18 d. projektavimo sąlygose Nr. T-12/0100 detaliojo plano rengimui konstatuota, kad planuojamoje teritorijoje TEO LT, AB priklausančių požeminių ryšių komunikacijų nėra. Kadangi įrengiant Čisavos grunto karjerą nenumatyta statyti statinius bei tiesti inžinerinius tinklus, nenumatomos požeminių komunikacijų trasos.

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	6	12	0

6. DETALIOJO PLANO SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

Šiame skyriuje pateikta susisteminta informacija, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 920 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 113-4228; 2012, Nr. 64-3240) (toliau – Tvarkos aprašas) nustatyta tvarka.

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos užsakymu valstybinės reikšmės magistralinio kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km ruožui rekonstruoti UAB „Kelprojektas“ turi iki 1,2 mln. m³ apimties statybinių medžiagų – grunto (priemolio, smėlio) karjerus kelio sankasai (pylimui) suformuoti. Vienas jų, Čisavos grunto karjeras parinktas Čisavos kaime, Sasnavos seniūnijoje, Marijampolės savivaldybėje, dviejuose 14,94 ha ploto, privačios žemės sklypuose (kadastro Nr. 5174/6:126 ir Nr. 5174/6:162). Planuojamoje teritorijoje atlikta detali žvalgyba. Geologinių tyrimų metu nustatyta geologinė sąranga bei grunto kokybė. Naudingąjį sluoksnį sudaro smulkus, molingas, dulkingas (aleuritingas), gelsvai rudas, kai kur su 0,2–1,2 m (vidutinis storis – 0,6 m) smėlio sluoksniu ir molis mažai ir vidutiniškai plastiškas (moreninis priemolis) su pavieniu magminės ir nuosėdinės kilmės žvirgždu, pusiau kietas ir kietas. Numatyto iškasti bendras sluoksnių storis kinta nuo 3,0 iki 5,0 m, vidutinis storis – 4,9 m. *Grunto kiekis 14,7 ha ploto telkinyje (karjere) – 719,0 tūkst. m³.*

Kadangi sprendinių poveikio vertinimas yra neatskiriama šio detaliojo plano aiškinamojo rašto dalis, nekartojama informacija pateikta aiškinamojo rašto 1–5 skyriuose, kuriuose detalieji aprašyti numatoma veikla, planavimo tikslai, priimti sprendimai, atsižvelgiant į institucijų išduotų planavimo sąlygų reikalavimus, detaliojo plano ryšys su galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais.

Vadovaujantis Tvarkos aprašo 11 punktu, atliekant *status quo* (kas atsitiktų, jeigu nebūtų įgyvendinami sprendiniai, nebūtų sprendžiama iškilusi problema, šiuo atveju – nebūtų planuojamas Čisavos grunto karjero įrengimas kaip statybinės medžiagos šaltinis A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km rekonstravimui) situacijos vertinimą, galima konstatuoti:

– reikalinga statybinė medžiaga – gruntas sankasos įrengimui, vykdant kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km ruožo rekonstravimo darbus gali būti vežama tik iš balansinių karjerų. Tabarų smėlio karjeras yra 30 km į pietvakarius, o Prienlaukio II smėlio karjeras 26 km į šiaurės rytus nuo rekonstruojamo kelio ruožo.

– ypač ženkliai išaugtų pervežimo kaštai, padidėtų A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km rekonstravimo išlaidos (detalus išlaidų nagrinėjimas pateiktas Čisavos grunto karjero detaliojo plano projekto dalyje „Konkretaus visuomenės poreikio objektyvaus egzistavimo ir konkrečiau žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams būtinumo pagrindimas“);

– išaugus pervežimo atstumams didėtų aplinkos tarša, išaugtų nelaimingų atsitikimų tikimybė.

Planuojamo Čisavos grunto karjero detaliojo plano sprendinių poveikis vertintas šiais aspektais Tvarkos aprašo 1 priede nurodyta seka:

1. Poveikis teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai;
2. Poveikis ekonominei aplinkai;
3. Poveikis socialinei aplinkai;
4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui.

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	7	12	0

Čisavos grunto karjero detaliojo plano sprendinių poveikio vertinimui panaudota UAB „COWI Lietuva“ rengti dokumentai dėl Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) atrankos ir dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atrankos. Taip pat UAB „Kelprojektas“ parengtas konkretaus visuomenės poreikio objektyvaus egzistavimo ir konkretaus žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams būtinumo pagrindimas.

Atlikta Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) procedūra planui rengti vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintu Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu (Žin., 2004 Nr. 130-4650). Aatsižvelgus į strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) subjektų: Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamento (2012 m. liepos 2 d. raštas Nr. (PAVNS)-X3-558), Marijampolės savivaldybės administracijos (2012 m. liepos 5 d. raštas Nr. AS-7851 (5.8), Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritorinio padalinio (2012 m. birželio 26 d. raštas Nr. 13.3.M-2-138), Marijampolės visuomenės sveikatos centro (2012 m. liepos 5 d. raštas Nr. 5D-1310), Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (2012 m. liepos 4 d. raštas Nr. (4)-V3-1710 (7.15) išvadas, *primtas sprendimas neatlikti žemės sklypų (kadastro Nr. 5174/0006:126 ir Nr. 5174/0006:162) grunto karjerui įrengti Čisavos k., Marijampolės sav. detaliojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo*. UAB „Kelprojektas“ apie priimtą sprendimą 2012-07-23 raštu Nr. 3144 „Informacija apie priimtą sprendimą dėl Čisavos grunto karjero Marijampolės savivaldybėje detaliojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo“ informavo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) subjektus bei paskelbė laikraštyje „Suvalkietis“.

Vertinant Čisavos grunto karjero įrengimo galimybes Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui buvo pateikta informacija atrankai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai privalomo vertinimo, kuris 2012-08-16 priėmė atrankos išvadą Nr. (PAVNS)-X3-648 „Dėl Čisavos grunto karjero eksploatacijos Čisavos kaime, Sasnavos seniūnijoje, Marijampolės savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo“, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. UAB „COWI Lietuva“ apie Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui priimtą sprendimą paskelbė laikraščiuose „Lietuvos žinios“ ir „Suvalkietis“ bei Marijampolės sav. Sasnavos seniūnijos skelbimų lentoje.

Čisavos grunto karjeras parinktas dviejuose 14,94 ha ploto privačios žemės sklypuose (kadastro Nr. 5174/6:126 ir Nr. 5174/6:162), kurių savininkai sutinka savo sklypus parduoti. Žemė visuomenės poreikiams bus paimama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Žemės įstatymu (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868; 2006, Nr. 138-5268; 2010, Nr. 13-623, Nr. 72-3616) (toliau tekste – Žemės įstatymas), už ją žemės savininkams atlyginant rinkos kaina. Vadovaujantis Žemės įstatymo 45 ir 47 straipsnių redakcija nuo 2011 m. liepos 1 d. valstybės institucija ar savivaldybės taryba, pateikdamos Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniam padalinii pagal žemės sklypo buvimo vietą prašymą paimti žemę visuomenės poreikiams, privalo pagrįsti, kad konkretus visuomenės poreikis objektyviai egzistuoja ir kad šis poreikis negalės būti patenkintas, jeigu nebus paimtas konkretus žemės sklypas, taip pat nurodyti konkrečius tikslus, kuriems numatoma panaudoti paimamą visuomenės poreikiams žemę. Todėl rengiamam Čisavos grunto karjero detaliajam planui **parengtas konkretaus visuomenės poreikio objektyvaus egzistavimo ir konkretaus žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams būtinumo pagrindimas**. Pagal gautus rezultatus projekto įgyvendinimas duos socialinę-ekonominę naudą visuomenei. Prognozuojama projekto grynoji dabartinė vertė (GDV) sudaro 6583 tūkst. Lt, o projekto naudos ir sąnaudų santykis (N/S) sudaro 2,44, t.y. viršija Europos Komisijos nustatytus minimalius reikalavimus. Projekto patrauklumas yra labai geras.

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	8	12	0

1. Poveikis teritorijos vystymo darnai ir(ar) planuojamai veiklos sričiai. *Čisavos grunto karjero detaliojo plano projektas yra tik viena labai didelės apimties magistralinio kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,0–56,50 km ruožo rekonstrukcijos projektų dalis, todėl jo sprendinių poveikis nagrinėjamas platesniam kontekste – atsižvelgiant į būsimo karjero naudojimo tikslą.* I transporto koridorius (VIA BALTICA) kerta Lietuvos teritoriją Pietų–Šiaurės kryptimi, jungdamas du Lietuvos Respublikos Kalvarijos ir Saločių sienos kirtimo punktus. Lietuvos Respublikos teritorijoje I transporto koridorių sudaro penki magistralinės reikšmės keliai: A10 Panevėžys–Pasvalys–Ryga, A17 Panevėžio aplinkkelis, A8 Panevėžys–Aristava–Sitkūnai, A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda, A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai. Šis koridorius sutampa su europiniu E67 keliu, o atskirose atkarpose – su kitais visos Europos transporto koridoriais: su IXB transporto koridoriumi – kelio A1 ruože nuo 102,04 km iki 114,54 km; su IXD transporto koridoriumi – kelio A5 ruože nuo 0,0 km iki 63,76 km. Šiuo keliu vyksta gana intensyvus tranzitinis eismas, turi ypatingą reikšmę tarpvalstybiniam krovinių srautams.

Eismo intensyvumo ir eismo saugumo požiūriu ruožas tarp Kauno ir Marijampolės dviejų eismo juostų kelias yra pavojingas. Kadangi Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos vykdydama Saugaus eismo priemonių įgyvendinimo programą, kuri orientuota į avaringumo valstybinės reikšmės keliuose mažinimą yra tiesiogiai atsakinga už avaringų ruožų likvidavimo techninių projektų parengimą ir įgyvendinimą, todėl planuoja rekonstruoti Kauno, Prienų rajonų ir Kazlų Rūdos bei Marijampolės savivaldybėse magistralinio kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai tarp 22,0–56,50 km ruožą. Planuojama nutiesti dar dvi eismo juostas šalia dabartinio kelio Kaunas–Marijampolė–Suvalkai ruože nuo Mauručių iki Puskelnių. Jų metu bus įrengtos 5 skirtingų lygių sankryžos, apjungiamieji keliai.

Čisavos grunto karjerų statybinė medžiaga būtų naudojama kelio sankasų, skirtingų lygių sankryžų statybai.

2. Poveikis ekonominei aplinkai. Teritorijų planavimo dokumento sprendiniai padės tobulinti automobilių transporto infrastruktūrą, išspręsti saugaus eismo ir aplinkosaugines problemas. Įgyvendinus specialiojo plano sprendinius pagerės susisiekimo sąlygos rekonstruojamo kelio ruožo įtakos zonoje, pagerės sąlygos verslo plėtrai. Dėl pagerėjusių susisiekimo sąlygų galima tikėtis tiesioginio poveikio sumažinant avaringumą, sutrumpinant kelionės laiką, sumažinant transporto priemonių eksploatacines išlaidas, sumažinant autotransporto poveikį gyvenamajai aplinkai bei gyvajai gamtai. Keturių eismo juostų įrengimas, su skiriamąja padės sumažinti avaringumą, sutrumpinti kelionės laiką, sumažinti transporto priemonių eksploatacines išlaidas, sumažinti neigiamą autotransporto poveikį gyvenamajai aplinkai.

Planuojamo karjero Išgaunami išteklių bus panaudoti infrastruktūros objektų statybai. Gautos ES lėšos kelio tiesimui įtakos kelių statybos įmonėse esamų darbo vietų išsaugojimą bei, tikėtina, naujų sukūrimą. Karjero eksploatacijos metu tikėtinas papildomų darbo vietų sukūrimas. Netiesioginis poveikis: rekonstruoto kelio įtakos zonoje gali susikurti nauji gamybiniai ar aptarnavimo objektai ir atsirasti naujų darbo vietų.

3. Poveikis socialinei aplinkai. Rekonstruotas A5 kelias taps saugesnis vietos gyventojams. Prie esamo A5 kelio gyventojų daliai įgyvendintas projektas sumažins triukšmo ir taršos poveikį, fizinio barjero pojūtį, gyventojai turės galimybę saugiau kirsti kelią (bus įrengti apjungiamieji keliai, praėjimai). Pagerės neatidėliotinių tarnybų (priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicininės pagalbos, policijos) darbo sąlygos. Geriau ir saugiau bus galima nuvykti į darbo vietas, mokyklas, kultūros centrus, pramogų ir kitas visuomeninio susibūrimo vietas.

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	9	12	0

Prieš pradedant karjero eksploataciją, bus sutvarkyti apleisti bei įrengti nauji vietiniai privažiavimo keliai, kuriais numatytas grunto išvežimas. Karjero eksploatacijos metu tikėtinas papildomų darbo vietų sukūrimas. Netiesioginis poveikis: rekonstruoto kelio įtakos zonoje gali susikurti nauji gamybiniai ar aptarnavimo objektai ir atsirasti naujų darbo vietų.

4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui. Būsimo karjero įtaka aplinkai yra labai nežymi ir lokali. Karjero eksploatacijai bus naudojami tvarkingi, reikalavimus atitinkantys mechanizmai. Privažiavimo keliai dulketumui sumažinti bus laistomi arba važiuojamoji dalis sutvirtinta bitumine emulsija. Grunto išteklių gavybai vanduo gamybinėms reikmėms naudojamas nebus. Buitinėms reikmėms geriamas vanduo bus atvežamas fasuotoje taroje. Bus įrengti biotualetai, nuotekos nesusidarys. Karjere besikaupiantis kritulių vanduo neturės tiesioginio ryšio su besiribojančių sklypų melioracijos sistemomis. Neigiamos pasekmės paviršinių telkinių vandens kokybei bei hidrologiniam režimui nenumatomos. Grunto išteklių apatinis sluoksnis bus kasamas iki tyrimais nustatytų gylio altitudžių, todėl neturės tiesioginio hidraulinio ryšio su gruntiniu ir tarp sluoksninio vandens horizontais

Kasybos technika bus laikoma tam įrengtoje aikštelėje. Požeminio vandens tarša nenumatoma Planuojamos teritorijos ribose nebus stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių. Karjerą naudojančios technikos išmetamų teršalų įtaka oro kokybei nebus reikšminga. Dirvožemis bus nuimamas, sandėliuojamas į kaupus bei apsėjamas žolių mišiniu. Rekultivuojant iškastą plotą derlingasis dirvožemio sluoksnis karjero šlaituose bus atkurtas. Reikšmingų pasekmių žemės ūkio veiklai dėl žemės naudmenų sumažėjimo nebus.

Išekspluatuotas plotas bus rekultivuotas į vandens telkinį, tuo iš dalies kompensuojant neigiamą įtaką aplinkai. Išekspluotuoju karjero šlaitai bei sausumos plotai bus apsodinti mišku (krūmais), išskyrus EOL apsaugos zonas. Įgyvendinus rekultivaciją, pagerės landšafto vaizdas.

Po rekultivacijos vandens telkiniui nustatoma 5 m pločio pakrantės apsaugos juosta vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-98 „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 23-892) bei 100 m apsaugos zona. 2012-12-04 projekto rengėjas raštu informavo visus savininkus, kurių žemės sklypų dalys patenka į paviršinio vandens telkinio apsaugos zoną po karjero rekultivacijos į vandens telkinį. Projekto rengėjas raštu pasiūlymų ar klausimų negavo.

Saugomų teritorijų ir Natūra 2000 projektuojamo karjero ribose ir arti jo nėra. Nekilnojamųjų kultūros vertybių bei kultūros paveldo objektų sklype ir gretimose teritorijose taip pat nėra.

Planuojamo Čisavos grunto karjero sprendinių poveikis. Neigiamas trumpalaikis poveikis bus tik karjero eksploatacijos metu. Grunto išvežimui bus rekonstruotas vietinis kelias iki 12 m. pločio su sustiprinta danga, kuris, baigus karjero eksploataciją tarnaus vietos reikmėms. Būsimas vandens telkinys po karjero rekultivacijos natūraliai įsikomponuos į esamą kraštovaizdį.

Kiti sprendinių poveikio vertinamo aspektai numatomiems planavimo tikslams įgyvendinti, institucijų išduotų planavimo sąlygų reikalavimai, detaliojo plano ryšys su galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais yra nagrinėti ir pateikti aiškinamojo rašto skyriuose. Šiame projekte pateikti UAB „COWI Lietuva“ rengti dokumentai dėl Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) atrankos ir dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atrankos. Projekte pateikiama detaliojo plano sprendinių įvertinimo išvadinė santrauka – sprendinių poveikio vertinimo lentelė pagal Tvarkos aprašo 2 priedą.

A5-00-DP	Lapas	Lapų	Laida
	10	12	0

TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO LENTELĖ

Čisavos grunto karjero detaliojo plano projektas

1. **Teritorijų planavimo dokumento organizatorius:** Birutė Štrimaitytė, gyv. Birželio 23-osios g. 10-2 Kaune, 867049910; Vaidas Balčiūnas, gyv. Sukilėlių pr. 110-21 Kaune, el. p. vaidas1971@gmail.com; Mindaugas Jurkevičius, gyv. Sasnavos mstl. Marijampolės sav., tel. 8691 72756, el. p. irmantukas777@gmail.com; Albina Jurkevičienė, gyv. Sasnavos mstl., Marijampolės sav., tel. 8691 72756, atstovaujami UAB „Kelprojektas“ Tyrinėjimų sk. grupės vadovės Genovaitės Kederienės, veikiančios pagal UAB „Kelprojektas“, įmonės kodas 234004210, buveinės adresas I. Kanto g. 25, 44296 Kaunas; telefonas 8 (37) 22 31 86, faksas 8(37) 20 52 27, 2011 m. spalio 27 d. įgaliojimus Nr. 3579-TR ir 3580-TR
Užsakovas: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos Basanavičiaus g. 36/2, LT-03109 Vilnius; el. paštas lakd@lra.lt; tinklalapis <http://www.lra.lt>
2. **Teritorijų planavimo dokumento rengėjas:** UAB „Kelprojektas“ I. Kanto g. 25, LT-44296, Kaunas, tel. 8-37 223186, fax 8-37 205227 arba elektroninio pašto adresas info@kelprojektas.lt
3. **Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas:** Čisavos grunto karjero detaliojo plano projektas. Marijampolės savivaldybė, Sasnavos seniūnija, Čisavos kaimas. Žemės sklypai (kadastro Nr. 5174/0006:126 ir 5174/0006:162), Sasnavos kadastro vietovėje. Žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties pakeitimas iš žemės ūkio į kitą paskirtį, nustatant privalomą teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimą naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų).
4. **Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais:** Planuojamos teritorijos sprendiniai suderinti su Marijampolės savivaldybės bendrojo plano sprendiniais, kuriuos Marijampolės savivaldybės taryba patvirtino 2012-08-27 sprendimu Nr. 1-606 „Dėl Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“.
5. **Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais** – netiesiogiai susijęs su: Ilgalaike (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 692 ir Valstybinės Saugaus eismo plėtros 2011-2017 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 857.
6. **Status quo situacija:**
 - reikalinga statybinė medžiaga – gruntas sankasos įrengimui, vykdant kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km ruožo rekonstravimo darbus gali būti vežama tik iš balansinių karjerų. Tabarų smėlio karjeras yra 30 km į pietvakarius, o Prienlaukio II smėlio karjeras 26 km į šiaurės rytus nuo rekonstruojamo kelio ruožo.
 - išaugtų pervežimo kaštai, padidėtų A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km rekonstravimo išlaidos;
 - išaugus pervežimo atstumams didėtų aplinkos tarša išaugtų nelaimingų atsitikimų tikimybė.

7. **Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius:** Detalusis planas praktiškai yra sudėtinė dalis rengiamų kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km ruožui rekonstruoti projektų. Čisavos grunto karjeras reikalingas kaip pagrindinis statybinės medžiagos šaltinis minėto kelio rekonstravimo darbams rekonstravimo darbams. Čisavos grunto karjeras parinktas Marijampolės sav. dviejuose 14,94 ha ploto privačios žemės sklypuose, (kadastro Nr. 5174/6:126 ir Nr. 5174/6:162), kurių savininkai sutinka, kad iš jų poreikiams būtų paimama žemė visuomenės vadovaujantis Lietuvos Respublikos Žemės įstatymu (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868), už ją atlyginant rinkos kaina.

Karjere numatomas iškasti bendras sluoksnių storis kinta nuo 3,0 iki 5,0 m, vidutinis storis – 4,9 m. Grunto kiekis 14,7 ha ploto telkinyje – 719,0 tūkst. m³.

8. **Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)**

Po eksploatacijos karjeras bus reikultivuotas į vandens telkinį, sausumos plotai ir šlaitai bus apsodinti mišku. Karjero šlaitai bus reikultivuoti 1:4 (14 laipsnių) nuolydžiu. Būsimo vandens telkinio plotas bus apie 12,3 ha, mišku apsodinamas plotas – apie 2,6 ha. Neigiamas trumpalaikis poveikis bus tik karjero eksploatacijos metu. Grunto išvežimui bus rekonstruotas vietinis kelias iki 12 m. pločio su sustiprinta danga, kuris, baigus karjero eksploataciją tarnaus vietos reikmėms. Būsimas vandens telkinys po karjero reikultivacijos natūraliai įsikomponuos į esamą kraštovaizdį. Įgyvendinus A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 22,00–56,50 km rekonstravimo projektą pagerės eismo sąlygos, sumažės eismo įvykių. Įrengus apjungiamuosius kelius, pritaikytus ir dviračių eismui, pagerės ir bus saugesnis

Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9. Sprendinio poveikis: teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Teigiamas, ilgalaikis	
ekonominei aplinkai	Teigiamas, ilgalaikis	
socialinei aplinkai	Teigiamas, ilgalaikis	Neigiamas poveikis bus nežymus tik karjero eksploatacijos metu
gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Teigiamas, ilgalaikis	Neigiamas trumpalaikis – kol suvešės augalija, kuri natūraliai derinsis prie esamos aplinkos
10. Siūlomos alternatyvos poveikis: Alternatyva nesiūloma teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai		
ekonominei aplinkai		
socialinei aplinkai		
gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui		